

Göinge

Biologen

Kontaktblad för Göingebygdens Biologiska Förening

Kommande program:

I samverkan med Studieförbundet

Program t o m april - se Göinge-Biologen nr 2018:4.

Söndagen den 5 maj

Fågelskådningens Dag vid Hovdala slott. Samling vid stora parkeringen. Programmet består av flera bitar, välj ut det du tycker är intressant.

En morgon/dag för hela familjen, ta gärna med släkt och vänner!

* **Guidad naturvandring** ca 1½ tim.
kl 07:00 - 8:30 och kl 09:00 - 10:30.

* **Fågelringmärkning** på Hovdala-fältet med Håkan Winqvist.

Förfrågningar: Håkan Winqvist
072-579 48 66

* **Andfågelräkning** kl 07:00 - 10:00 i Finjasjön med omnejd. Den 224:e i GBF:s regi.

Förfrågningar: Thomas Johnsson
070-331 61 26

Onsdagen den 8 maj

Skådarkväll, Håslövs ängar. Vi träffas vid Linnéskolans P-plats kl 18:30. Se sidan 3 om "Skådarkväll".

www.gbfnatur.se

Nr
2019:1
(årg 50)

Bildmontage: Planeringsmöte för en storkplattform i Vinslöv 2018-12-19.

Borsttistlar

Tisdagen den 14 maj

Skådarmorgon: Linnéängarna

Vi träffas vid Linnéskolans P-plats kl 08:00. Se sidan 3 om "Skådarmorgon".

Torsdagen den 16 maj

Studiebesök i Winqvists skog

Håkan Winqvist tar oss med till sin skog och svarar på frågan: "Skogsbruk och naturvård — går det att förena?"

Vi träffas vid Linnéskolans P-plats kl 18:00.

Förfrågningar: Håkan Winqvist
072-579 48 66

Onsdagen den 22 maj

Den Biologiska Mångfaldens Dag

Vi bjuder in till en kväll i mångfaldens tecken vid Hovdala slott mellan kl 18-23. **Se mer info på sidan 12!**

Göinge
Biologen

Nr 2019:1. Årgång 50.
Ansvarig utgivare:
Tommy Nilsson
Lövgatan 3
281 38 Håssleholm
Mobil 072-388 51 50
tommy.nilsson51@telia.com

Lördagen den 25 maj

Exkursion till Ivön

Pål Axel och Lisbeth Olsson bjuder in till den intressanta ön i Ivösjön. Fåglar, flora och småkryp.

Vi träffas vid Linnéskolans P-plats kl 10:00. Samåkning i egna bilar. Vi räknar med hemkomst omkring kl 18. Medtag matsäck!

Förfrågningar: Pål Axel Olsson
070-351 23 70

Tisdagen den 4 juni

Skådarmorgon: Finja fågeltorn. Vi träffas vid tornet mellan kl 8-10:00. Se sidan 3 om "Skådarmorgon".

Torsdagen den 6 juni

Floravandring, Tollaskogen

Vi besöker den skyddade skogen vid Sörby. Samling vid Linnéskolans P-plats kl 09:30 eller Vinslövs kyrkogård kl 09:45. Åter kring 12:30.

Förfrågningar: Carl-Axel Andersson
070-288 55 12

Lördagen den 8 juni

Fågelexkursion, Fulltofta/Gäddängen

Samling vid Linnéskolans P-plats kl 08:00. Åter ca 12:30. Medtag fika!

Förfrågningar: Håkan Winqvist
072-579 48 66

Söndagen den 16 juni De Vilda Blommornas Dag, Räv- ninge blomsteräng

Samling vid Linnéskolans P-plats kl
09:30 eller vid blomsterängen lite
senare. Åter ca 13:30. Medtag fika!
Förfrågningar: Carl-Axel Andersson
070-288 55 12

Skådarmorgon resp -kväll!

Transporten till och från skådarloka-
len fixar ni själva. Vid samåkning
ordnar var och en detta genom att
kontakta skådarkompisar. Glöm inte
ta med fika!

Förfrågningar: Håkan Winqvist
072-579 48 66
Anders Larsson
070-319 23 57

Slättergubbar

\$\$\$\$ FöreningsInfo:

Vi vill bli fler medlemmar i GBF!

Anmäl även familjemedlemmar för
endast 20 kr/person!

VÅRA OLIKA TEMAGRUPPER

Floragruppen (ute)

Träffas i "Spindeln" kl 17:00 vid föl-
jande tillfällen (torsdag): **9/5, 23/5** och
20/6

Förfrågningar: Johnny Nilsson
076-886 76 57

DigitalFOTOgruppen

Träffas i Spindeln **6/5** kl 18:30 för
gemensam fotoutflugt/korvgrillning
Förfrågningar: Thomas Johnsson
070-331 61 26

Vandringsgruppen

Gruppens verksamhet har upphört!

**Häng gärna med i våra
temagrupper!**

Medlemsavgiften

är **100:-** för vuxna. Familj betalar
100:- för medlem nr 1 och övriga
tillkommande betalar 20:-.

Den som är född 2002 eller senare
räknas som ungdomsmedlem 2019
och betalar 20:-.

**OBS! Vi har bytt bank till Sparbanken
Skåne och gått över till bankgiro!**

GBF:s bankgiro är 394-6803. Var
god ange medlemsnummer vid betal-
ning via internet. Medlemsnumret åter-
finns bl a i adressetikettens övre kant.

Styrelsemöten genomförs vid följande
tillfällen: 7/5, 27/8, 1/10, 5/11 och
10/12 samt julbord. Ytterligare möten
kan tillkomma!

Nu kan du använda swish

när du betalar till GBF. Ange nummer
1230991216 - Ange vad som avses
och ditt namn!

ANMÄL ADRESSÄNDRING!

Om Ni skall flytta var vänlig meddela adressändring till:
lennart-mattsson@outlook.com
eller mobiltelefon nr 070-568 22 48

Lennart Mattsson

Ansvarig för medlemsregistret

Fågelholkspikning i vecka 8 2019

Äveni år, undersportlovsveckan, upplät Ebbe Bjärlestam sin "snickerboa" för barn och ungdomar för spikning av fågelholkar. Jerry Sigurdsson och Bengt Carlsson från IOGT-NTO höll i detta sportlovsarrangemang. Under veckan tillverkades 92 st holkar av 53 barn och ungdomar med föräldrar, far- och morföräldrar – till glädje för våra småfåglar. Ett stort tack till Ebbe och IOGT-NTO för ert engagemang!

Lennart Mattsson

Hölkspikning Foto: A Gustavsson

Kolla gärna följande:

GBF har en hemsida:

www.gbfnatur.se

och en offentlig Facebook-grupp:

"Göingebygdens Biologiska Förening"

Sidan 4

Bevara Hammarmölledamm! Länsstyrelsen vill att man tar bort dämnet vid dammen, och tömmer den på sitt innehåll. Detta för att underlätta för fiskar att kunna vandra upp längs Hovdalaån. HIBAB och GBF motsätter sig denna åtgärd, för att gynna landskapsbilden, olika arter fladdermöss och någon art trollslända. Skrivelser har inlämnats!

Redaktionen för G-B

Tussilago

Februari flora. Vid en cykelrunda på Belevägen i Hässleholm upptäckte jag redan den 28 februari ett fint bestånd av blommande **tussilagon** - rekordtidigt!

Johnny Nilsson

Sällsynt orrspel. I morse hörde jag en **orre** vid Myrarps mosse! Jag bor ganska nära mossen, så den hörs hem till mig. Under många år brukade jag höra orre där årligen, men de senaste åren har det varit tyst. Så det var extra roligt att höra den igen!

Lars-Erik Williams
(kommunekolog)

Brun glada Foto: B-G Andersson

Knepig fjäderdräkt! På en plats uppe på Nävlingeåsen upptäckte jag en märkligt färgad rovfågel, som snart visade sig vara en **brun glada**. Att se denna art vintertid i Sverige är inte vanligt!

Ca 50 röda glador har också observerats uppe på åsen nu i vinter.

Bo-Göran Andersson

Göinges bästa fikaplatz! Nu är bord och bänkar på plats vid utsiktsplatsen över våtmarken vid Lunkeskog, och det tack vare familjen Abrahamsson. **Stort tack!**

Gör gärna ett besök vid denna fina fågelokal!

Sångsvanar på fält

Beviljad skydds jakt! En markägare vid Tormestorp fick beviljad skydds jakt på betande **sångsvanar**, trots att Skånes Ornitologiska Förening avrått på det bestämdaste!

Om skydds jakt genomförs är okänt!

Redaktionen för G-B

Hjälp till källargruppen!

Vi behöver hjälp med arbetet i vår källargrupp (utveckla verksamheten och hålla ordning i föreningslokalen, fixa fika etc). F n ingår Johnny & Lisbeth Nilsson och Björn Severson. Hör av dig till...

Johnny Nilsson
076-886 76 57

Hjälp med vår hemsida!

Vi behöver hjälp med att utveckla och underhålla vår hemsida

www.gbfnatur.se

Kan du inte arbeta med html-kod går det lika bra - vi byter till ny hemsida!

Frågor - Hör av dig till...

Hilde Stadler
070-110 24 16

Upprop!!

Lär dig mer om vår flora!

Turkduva

Turkduvor i våra tätorter

Under perioden april-augusti 2019 ska vi **inventera turkduvor** inom Hässleholms kommun. Vi avser att kontrollera våra större och mindre tätorter inom området. Vi hittar dem främst inom villaområden med trädgårdar.

Skicka gärna dina observationer till mig (thomas@clangula.se eller 070-331 61 26)! **Tack!**

Mindre hackspett

Rapportera även alla observationer av mindre hackspett inom Hässleholms kommun under perioden februari-april 2019 till mig!

Berguv

Nationellt avser man i år även att inventera våra uvar, så skulle du - mot förmodan - hitta några inom vår kommun, ber vi dig rapportera detta!

Thomas Johnsson

Vad är **Floragruppens** ansvar i GBF, undrar kanske någon, även om namnet säger en del.

Ole Tryggesson berättade på ett alldeles utmärkt sätt om gruppen i vår årsskrift Natur i Göinge (årgång 2016), förstärkt med vackra bilder. Läs gärna om detta fina stycke (sid 17-20), där han bl a även beskriver florasväkteriverksamheten.

Detta med **floraväxteriet** medför att flera av oss även är medlemmar i Svenska Botaniska Föreningen och i Lunds Botaniska Förening. Vi kallas årligen till en träff i Lund för att tilldelas nya inventeringsuppgifter. Då brukar vi vara ca femtio personer från hela Skåne. Vi från Hässleholm bevakar då hotade arter i främst "vår" kommun men även i Osby och Östra Göinge kommuner.

Intresserad? Kontakta i så fall någon i floragruppen, vi behöver bli fler personer för att lösa denna både roliga och viktiga uppgift.

Vad skall göras under 2019? Jo, vi skall bl a räkna klockgentiana, dvärglin, skogsveonika, skogslýsing och källört, samt fortsätta att räkna dvärgserradella, bevaka mossnycklarna samt vissa orkidéer på Åraslövs mosse.

Resultatet kommer sedan via Charlotte Wigermo, kordinator för florasväkteriet, in på Artportalen, och därifrån vid behov till länsstyrelsen och markägare.

Övriga uppgifter för floragruppen är också att ansvara för floravandringar, samt att genomföra ett årligt arrangemang som heter **De Vilda Blommornas Dag**.

Vårens **floravandring** blir denna gång till Tollaskogens naturreservat norr om Vinslöv.

De vilda blommornas dag blir denna gång på ett av kommunens kanske allra bästa floraområden, nämligen Rävninge blomsteräng (se programpunkterna i denna skrift).

I övrigt där floragruppen medverkar: **Den Biologiska mångfaldens dag** 22/5 på Hovdala, **Bioblitz** - denna gång på Låreda industriområde 24/8. På båda dessa arrangemang deltar ALLA våra olika temagrupper inom GBF.

När har **floragruppen** sina träffar?
Svar: Torsdagar, udda vecka, vintertid kl 18:30, sommartid kl 17 00. Alltid samling i klubblokalen "Spindeln".

Vi är också några som ännu håller på med speciellt inventeringsarbete i kommunen. Det sista (senaste) projektet kallas för **Vita Fläckar**

Skånes Flora 2016-2019.

Detta för att fylla en del luckor, läs "rutor", som inte blev gjorda under tidigare inventeringar.

Vi tänker oss att köra ut till någon av dessa rutor för att visa hur det fungerar med koordinater, olika biotoper m m. Intresserad? - häng gärna med!

Svenska Botaniska Föreningen utser varje år en växt, som man vill att vi ska bevaka.

Årets växt 2019 är tätört, dvärgtätört, samt fjälltätört, de två sistnämnda har vi inte här i bygden men den förstnämnda får vi kolla upp. Denna lilla vackra blomma som fortfarande är köttätare är funnen på sju lokaler i vår kommun, så den får vi titta efter.

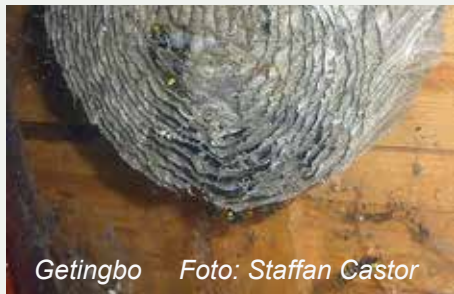
Vi har även tänkt oss att köra ut till några lite speciella växtlokaler, typ Rövarekulan eller Sånarna utanför Åhus.

Sist men inte minst vill vi bjuda in till årets tipsrunda, denna gång vid Mölleröds Kungsgård . När vi tittat både på mark och i skyn blir det sedvanlig utlottning av "bostäder" för fåglar. Tid och plats: 22/4 kl 18 00.

För Floragruppen / *Johnny Nilsson*.

Floragruppen på exkursion vid Aggarps by

Getingbo Foto: Staffan Castor

I n b l i c k. Det inre av ett **getingbo** i Bjärnum blev offentligt av en tillfällighet i somras. Det byggdes på utsidan av en fönsterruta på en källardörr i vårt hus. Fotografering och filmning kunde göras inifrån genom rutan.

Inger & Staffan Castor

R e n s n i n g s f l y k t. **Binas** konsumtion av socker och honung gör att tarmen så småningom fylls med avföring. Under en vårdag med töväder flyger hela samhället ut på sin rensningsflykt och tömmer tarmarna. Tidigt i år, 02-15, då det var 5-6 plusgrader, gjordes en rensningsflykt från en av mina kupor på Östervärn i Hässleholm.

Anita Bergquist

K o m m u n e n s w e b b h o l k. Under hösten och större delen av den s k vintern har en **svartmes** använt holken som övernattningsplats.

Se länken: https://fagelholk1.hassleholm.se/en/player/hls_hd.asp

G-B-redaktionen

I n g e n h ä g r i n g. På fälten vid Tormestorpsån norr om Hovdalavägen har under 2019 som mest vid ett tillfälle observerats 34 **hägrar**.

Ingmar Kristiansson & Björn Ekberg

Havsörn Foto: Andersson

Å t e r v ä n d a n d e ö r n ! I augusti 2012 fotograferade jag denna **örn** på Store mosse vid Sösdala. Märkt i Småland 2008. I januari i år fotograferade Magnus Mårtensson samma örn i Store mosse Nationalpark i Småland. Nu är den alltså 12 år och har flyttat åter till Småland.

Bo-Göran Andersson

Brandkronad kungsfågel Foto: Ingmar Kristiansson

P y t t e l i t e n ! Den 27 februari såg jag en **brandkronad kungsfågel** vid Hundslingan på Hovdalafältet.

Ingmar Kristiansson

V å r e n s b u d b ä r a r e. På golfbanan invid Hässleholmsgården har man goda möjligheter att se många **sälgsandbin** en solig och varm vårdag i mars-april.

Jan Andersson

Inventering 2019-02-27 av övervintrande fladdermöss i grottor i Ignaberga

Rapporter från fältet:

Det var för årstiden mycket mildt väder. På inventeringstidpunkten var temperaturen ca 10-12° C. Inventerarna resonerade om att det milda vädret kunde vara orsaken till det sparsamma resultatet i antalet fladdermusobservationer. Det fanns även tecken på att fladdermössen redan var något aktiva.

Tykarpsgrottan:

2019-02-27 kl 16.00 -16.30 inventerade Mikael Gustafsson, Markus Axelsson och Stefan Viktorsson fladdermöss i Tykarpsgrottan.

Arter och antal individer som observerades:

- Bechsteins fladdermus (*Myotis bechsteini*): 0 ex
- Brunlångöra (*Plecotus auritus*): 1 ex (Precis utanför ingången).
- Vattenfladdermus (*Myotis daubentonii*): 3 ex

Totalt 4 individer.

Bergensgrottan:

2019-02-27 kl 16.35 -17.15 inventerade Mikael Gustafsson, Markus Axelsson och Stefan Viktorsson fladdermöss i Bergensgrottan.

Arter och antal individer som observerades:

- Bechsteins fladdermus (*Myotis bechsteini*): 2 ex
- Vattenfladdermus (*Myotis daubentonii*): 11 ex
- Mustaschfladdermus / Taigafladdermus (*Myotis mystacinus* / *Myotis brandtii*): 1 ex

Totalt 14 individer.

Champinjongrottan (Bokelundsgruvan):

2019-02-27 kl 17.20 -17.45 inventerade Mikael Gustafsson och Stefan Viktorsson fladdermöss i Champinjongrottan (Bokelundsgruvan).

Arter och antal individer som observerades:

- Bechsteins fladdermus (*Myotis bechsteini*): 4 ex
 - Brunlångöra (*Plecotus auritus*): 2 ex
 - Mustaschfladdermus / Taigafladdermus (*Myotis mystacinus* / *Myotis brandtii*): 4 ex
 - Vattenfladdermus (*Myotis daubentonii*): 4 ex
- Totalt 14 individer.

Stefan Viktorsson
stefan@bokskogslopare.se

Vattenfladdermus Foto: J Rydell

ANDFÅGELRÄKNING i Finjasjön samt Magle och Stoby våtmarker

2019-01-12

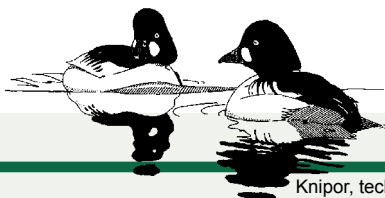
Ref: Thomas Johnsson, mobil: 070-331 61 26 eller e-post: thomas@clangula.se

Väder: Mulet, lätt regn, vindstilla och ca 4 grader C.

Finjasjön, delområde/ Fågelart	1	2	3	4	Summa	Magle våtmark	Stoby våtmark	Total- summa
Storskarv	46	96		3	145	1		146
Häger	20	10	1	1	32	3	1	36
Sångsvan				33	33	9	2	44
Knölsvan	1				1	2		3
Grågås	10	33		4	47	20		67
Kanadagås				25	25			25
Vitkindad gås		300			300			300
Gräsand	13	203		12	228	121	14	363
Kricka					0	2	1	3
Vigg	33	13		20	66			66
Knipa	10	6	3	16	35	1		36
Storskrake		413		48	461	3		464
Salskrake	1	1		5	7			7
Sothöna					0	33		33
Rörhöna					0	1		1
Vattenrall				1	1			1
SUMMA	134	1075	4	168	1381	196	18	1595
Inventerare (15 personer!!)	Björn E. Björn S. Johnny N. Lisbeth N. Lennart B.	Anders L. Georg M.	I Anders- son	Sture P. Bengt. Leif & Tobias Nordén		Ole T. R Kjellander	T Johnsson	2018: 1549 2017: 1405 2016: 1061 2015: 1410

Kommentarer: Det totala antalet fåglar var hela 1 598 individer, **d v s fler än de tidigare fyra årens januariräkningar!** Endast en tredjedel så många gräsänder i år i förhållande till 2018 men betydligt fler storskarvar, gäss och storskrakar i år. De vitkindade gässen sågs på Hovdalafälten. I övrigt noterades bl a havsörn (2 ad + 1-2 ex 2K), ägretthäger (1 ex) och havstrut (6 ex) samt ca 50 gråtrutar.

Nästa andfågelräkning genomförs söndagen den 17 mars - då vi hoppas att våren är på gång. Välkomna då!

Sida 1 av 1

ANDFÅGELRÄKNING i Finjasjön samt Magle och Stoby våtmarker

2019-03-17

Ref: Thomas Johnsson, mobil: 070-331 61 26 eller e-post: thomas@clangula.se

Väder: Ett veritabelt "skitväder" (ursäktat svenskan); Irriterande regn, svag-måttlig vind från SSV, 7-8 gr C. När räkningen avslutades dök solen upp med ett retfullt leende!

Finjasjön, delområde/ Fågelart	1	2	3	4	Summa	Magle våtmark	Stoby våtmark	Total-summa
Skäggdopping	1	9		11	21			21
Smådopping		1			1			1
Storskarv	11	1	1	6	19	6		25
Häger			1	2	3	4		7
Sångsvan					0		2	2
Knölsvan	2			2	4	4		8
Grågås	31	12	7	93	143	91		234
Vitkindad gås						14		14
Gräsand	78	44		8	130	92	7	229
Kricka					0	17	1	18
Vigg	30	10	14	67	121		10	131
Knipa	10	16	4	35	65	14	2	81
Storskrake	40			4	44	7		51
Småskrake	2				2			2
Salskrake	3	1	5	4	13	5		18
Sothöna	3	6		3	12	38	6	56
SUMMA	211	100	32	235	578	292	28	898
Inventerare (13 personer)	L Björkquist B Ekberg	A Larsson G Malm	A Gustava- son I Anders- son	L+B Nordin T Lilja Nordin S Skidell		O Tryggesson G Lindhe	T Johnsson	2018: 1 600 2017: 1 489 2016: 1 224 2015: 999

Kommentarer: Relativt få fåglar i f t föregående år! Kan delvis bero på högt vattenstånd i sjön och dammarna! Hittills en mild vinter och vår. Nyanlända skäggdoppingar, väldigt få knölsvanar, sällsynta småskrakar och trevligt många salskrakar.

Värfåglar: Sadesärta (tidig!), sävsparv, tofsvipor (14 ex), starar och tranor (35-tal ex) samt skrattnåsar (ca 150-170 ex).

Vi fick nyttja vadarstövlar för att nå ut till Finja fågeltorn - tack för lånet, Thord!

Nästa andfågelräkning genomförs söndagen den 5 maj - Välkomna då!

Under veckan har vi röjt buskage vid Stoby våtmark, så vi kan se ut över klarvattenytorna! Tack till Ingvar, Roland & Björn!

Sida 1 av 1

Den Biologiska Mångfaldens Dag

Onsdagen den 22 maj

kl 18 - 23

Vi samlas klocka 18 vid **Hovdala slott** (parkeringsplatsen) och börjar med en information om den biologiska mångfalden globalt och lokalt.

Därefter genomför vi en vandring - under sakkunnig ledning - och tittar efter flora, fåglar, insekter och fladdermöss.

Kvällen avslutas med en god korv med bröd och läskande äppelcider, så där mellan kl 22 och 23.

Varmt välkomna till en intressant kväll!

Vid otjänlig väderlek ställs arrangemanget in - vid osäkerhet, se vår hemsida www.gbfnatur.se

Foto där inget anges: T. Johnsson